

UNGA KVINNOR RESER MEST

■ Unga kvinnor i åldrarna 16–24 år reser mest på semestern. I den gruppen gjorde 74 procent en resa under minst en vecka under en ettårsperiod, enligt Statistiska centralbyrån (SCB).

VÄRLDENS STÖRSTA BJÖRN I ORSA

■ Tillåt oss presentera ungbjörnen Taquka, en kodiakbjörn från Alaska, som är världens största björn. I går visade han upp sig för besökarna i sitt nya hem på Orsa björnpark i Grönklitt.

Dala-Kalle och hästen Brun.

Kalufsen har han kvar – och knappt ett enda hårstrå är grått. Ingen kan tro att Dala-Kalle blir 97 nästa gång.

Förutom en riktig hästkarl är Dala-Kalle "Världens gulligaste farfar". Så står det i alla fall på kylskåpsmagneten. FOTO: KATARINA HANSSON

Byvallen igen för Dala-Kalle

ARBÅ
Den 30 juni, i Byvallen, en knapp mil väster om Simeå, invigs Skogshuggaren, en staty i brons gjord av konstnären Jerker Andersson i Freluga, Bollnäs. Hedersuppdraget att inviga statyn har gått till Karl Olsson, Dala-Kalle kallad, som jobbat i skogen hela sitt liv.

I bland träffar man människor som kan få en att se fram mot ålderdomen med viss tillförsikt. Dala-Kalle Olsson, 97 år i september, är en sådan människa.

Ålderskrämpor är i princip någonting han bara hört talas om, trots ett hårt yrkesliv i skogen.

Eller kanske just därför.

Det man mest frapperas över hos Dala-Kalle är att han har sin kalufs i behåll – och knappt ett enda hårstrå är grått.

Att uppdraget att dra av täckelsen skulle gå till en riktig skogskarlar var självklart för Katarina Wädell, ordförande i Underviks hembygdsförening, som sett till att bronsstatyn snart står där i Byvallen. Och mer skogskarlar än Dala-Kalle finns nog inte att uppbringa på de här breddgraderna.

Karl Olsson föddes 1915 på den gård hans morfar Olov Dahl från Koldemo i Arbrå köpt 1899. Gården Dahls, som den kom att heta, ligger i Backarna, mitt emot Söromåsen i Simeå och det är efter den Karl fått namnet Dala-Kalle.

I Dahls bodde Kalle till 1957, då han byggde sitt eget hus, inte långt från där han föddes.

Några större funderingar på vad de skulle göra efter skolan ägnade sig ungdomarna inte åt på den här tiden. Vare sig de bodde

i Simeå eller någon annanstans i Norrland. Det var liksom givet att de skulle göra som tidigare generationer, det vill säga börja i skogen.

Karl Olsson var 14 år när han drog till skogs.

– Då flyttade brorsan och jag upp till Byvallen och började köra timmer, säger han.

Kalle körde häst och drog timret ut på skogsvägar, där andra hämtade och fraktade det vidare ned till Simeå. I början av 30-talet kom bilarna och gjorde hanteringen lite smidigare. Med bilar började nu timret köras till Orsjön, där flottningen tog vid.

Men fram till farbara vägar skulle ju timret, så hästen hade ännu inte spelat ut sin roll. Kalle kunde lugnt köra vidare. Men i och med traktorernas intåg på

50-talet blev det kärvare tider för de fyrbenta. Fast det struntade Kalle i, han hade häst ändå. Ända fram till 1986, sex år efter pensioneringen.

– Jag hade ju lite skog kvar och inte kunde jag vara utan häst, säger han.

Kalle räknar till 12–13 hästar genom åren och ett fotografi på den första, Brun, har han på väggen hemma i lägenheten på Hälsingegatan i Arbrå.

Där hänger också en oljemålning med motiv från Byvallen, där Kalle bodde som ung och där Jerker Anderssons staty ska stå.

Och där hänger foton på tjocka släkten. Kalle visar och berättar om hustrun Karin, barn och barnbarn. Kalle blev änkeman 1999, då Karin, född Berg, från Vallsta by gick bort.

Kalle berättar också om jordbruket han tog över 1946 efter farsan, Dala-Olle, om tiden i det militära under kriget och om den stora stormfällningen i Sandviken 1954.

– Visst har det varit mycket slit, men jag är nöjd med livet. Jag har haft det bra. Och man kan inte ha det bättre än här när man snart är hundra år. Skulle det bli nåt fel är det bara att trycka på den här, säger Kalle och pekar på larmet han bär runt handleden.

Kalles lägenhet hör till servicehuset Ängslunda och dit tar han sig en promenad varje dag för att äta lunch. Frukost och middag fixar han själv. När det snart blir dags för invigning räknar han med att Katarina Wädell sörjer för transporten till Byvallen.

Det ordnar sig säkert, för inte nobbar hon en riktig hästkarl.

BENGT BOMAN